

bb. 58. / a belföldi... 1. folyt./rj

39. jugoszláv népiegyüttes vendégszereplése
40. bartók emlékbizottság ülése
41. hétvégi ház bemutató
42. magyar-ndk vízügyi tárgyalások
43. magyar-ndk gazdasági tárgyalások
44. egymillió köbméter építőanyag
45. sarlós istván látogatás zalaban
46. elhunyt rédei lászló
47. ülést tartot az országgyűlés mezőgazdasági bizottsága
48. tetőszerkezet omlás
49. nagy érdeklődés a 14. antikvár könyvaukción
50. tanyai óvoda
51. dzsessz napok szegeden
52. kiállítás a budavári paloóban
53. üdvözlő levél
54. öttalalatos lottószelvény
55. időjárásjelentés
56. holland nemzeti balett
57. kisleludj-játék a győri színházban
58. hírjegyzék

/mti/

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségben
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: halasi györgy, koronczi emil, izsák erika

21.00 rj

-38-

21.20

60.008/x

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1980. november 22. s z o m b a t

bb. 1. mérsékeltebb kereslet, javuló kínálat - a kiskereskedelem októberben

i/kf/rj pp ie

1980. november 22.

a kiskereskedelem forgalma októberben viszonylag mérsékelten növekedett. élelmiszerekre és élvezeti cikkekre 9.6 milliárd forintot költött a lakosság. a kereskedelem főkehusból kiegyensúlyozott ellátást nyújtott, a huskészítményekből csak időnként és területenként hiányzott például a füstöltárú és a husos szalonna. a megélénkült baromfikeresletet - az aprólék kivételével - kielégítették, tejből és tejtermékből is elegendőt kínáltak az üzletek. javult ugyan, de az igényektől még elmaradt a halellátás. a szüret idején erősen megnövekedett a cukorkeresletet, főleg vidéken, csak a kimért áruval tudták kielégíteni. konzerv, gyorsfagyasztott áru ugyancsak az igényeknek megfelelően állt a lakosság rendelkezésére, az édesárú közül viszont változatlanul hiánycikknek számított a desszert és a csokoládé. a szocialista kereskedelem a tavalyinál kevesebb burgonyát, zöldséget és gyümölcsöt hozott forgalomba. a szabadpiaci felhozatal burgonyából ugyancsak kevesebb, zöldségből és gyümölcsből viszont több volt a múlt événél, s ez az árakban is megmutatkozott. zöldségfélékből a tavalyi szintet érték el, a burgonya viszont 21.7 százalékkal drágább volt a tavalyinál.
/folyt.köv./

-1-

bb. 1. / mérsékeltebb... 1. folyt./rj

a ruházati kiskereskedelem októberben jelentősen növelte beszerzéseit, hogy megfelelően felkészülhessen az őszi és téli kereslet kielégítésére. az ellátási helyzet a múltévihez hasonló volt. méteráruban a pamut- és pamuttípusú szövetekből kiegyensúlyozott volt a kínálat, a kordbársony és a düftin anyagok kivételével; a szőnyegek egyes fajtáiból javult a választék, de még mindig kevés volt az olcsóbb velur és összekötő szőnyeg. női és férfi télikabátokból megfelelő árualap állt rendelkezésre, jó volt a bőrárak kínálata, bár a magas fogyasztói ár következtében az érdeklődés csökkent irántuk. lábbeliből választékos kínálatot nyújtott a kereskedelem, és jó volt a gyermekcipő ellátás is.

viszonylag élénk kereslet alakult ki a vasműszaki cikkek iránt, közülük különösen a tüzelési és fűtési cikkeket keresték. ezeknél főleg az okozott gondot, hogy csak drágább vegyestüzelésű kályhák és tüzhelyek voltak kaphatók, a kazánoknál és radiátoroknál nem csökkentek az utánpótlási gondok. hiányos volt a vasalás, a zár és lakatárueállítás. a műszaki cikkek közül hűtőgépekből, mélyhűtőből a választékhiány továbbra is megmaradt. változás viszont, hogy a korábban hiányzó automata-mosógépekből kielégítették az igényeket, de kevés volt a hagyományos keverőtárcsás mosógép. a hazai gyártás megszüntetése után továbbra sem megoldott a porszívóellátás, kedvező viszont, hogy fekete-fehér televízióból javult a kínálat, több rádió és lemezjátszó került forgalomba, ezek között viszont kevés az olcsóbb típus. /mti/

bb. 2. sikeres kezdeményezés: ipari vállalat böngészője felesleges készletéből

t/sz/ve/rj pp ie

1980. november 22.

filléres hiánycikkektől az értékesebb műszaki termékekig mindenféle hirdástechnikai- és vasárut kínált egy héten át a bnv 25-ös pavilonjában rendezett böngészőjén a villamos berendezés és készülék művek. a készlet 35 millió forintnyi hazai és import alapanyag és félkésztermék volt. a vállalat 40 raktárából összeszedett áruk az utolsó drabig elfogytak.

x x x
/folyt.köv./

-2-

bb. 2. / sikeres kezdeményezés... 1. folyt./rj

a felesleges készletek eladásának ez a formája nem új, hiszen a készlet-börzék szervezése, többnyire interkerbörze elnevezéssel évek óta bevált módszer. azokon elsősorban az iparvállalatok egymás között cserélik ki elfekvő készleteiket. a vbkm mostani kezdeményezése azért újszerű, mert iparvállalat első ízben rendezett önállóan ilyen akciót. a sokmillió értékű áru vagy féltucatnyor már megjárta különböző átvevőket, tek-vállalatokat, de egyikük sem tartott azokra igényt, s erről lemondó bizonylatot is adtak. most mégis rendkívül kelendőnek bizonyultak ezek a diódák, aljzatok, kapcsolók és vasanyagok, s a vásárlók között a tek-vállalatok képviselői is jelen voltak. ez a tény azt is bizonyítja, hogy a belföldi piac felmérése, az igények összehangolása sok tartalékot rejt magában.

az érdem azonban nem egyedül a vbkm-é, hiszen a hungexpo gyorsan felismerte az akció népgazdasági érdekét és hasznát, s a bnv-központ egyik üresen álló pavilonját szinte jelképes bérleti díjért engedte át a gyárnak. az akció sikere érdekében a vbkm alkudozási lehetőséggel is vonzotta a börzére a vállalatokon kívül a kisiparosokat, kiskereskedőket. az eredmény kettős: egyrészt a vásárlók olcsón hozzájutottak kurrens alkatrészekhez, másrészt a gyár az év vége előtt leépítette készletét, s az így szerzett bevételből új gépeket, fontos alapanyagokat vásárolhat. a sikeres kezdeményezés, úgy tűnik követőkre talál: rövidesen más iparvállalatok is önálló készlet-börzét szerveznek. /mti/

-.-

bb. 3. három vizsgálat - három kerületben

1/cs/bc/rj ie

1980. november 22.

a főváros három kerületében tartott vizsgálatot a közelmúltban a népi ellenőrzési bizottság, illetve a tanács illetékes osztálya.

ujpesten a három öregek napközi otthonának működését, körülményeit vizsgálta meg a kerületi népi ellenőrzési bizottság. mint megállapította a hárfa utca 30. és a kossuth utca 25. szám alatti megfelelő környezetben tevékenykedik. berendezése és felszerelése jól szolgálja a szabadidő hasznos, kellemes eltöltését. az otthonok tiszták, rendesek, viszont zsúfoltak, kényelmetlenek, amikor 30 idős ember egésznap ott tartózkodik. a vasvári párt utca 40. szám alatti napköziotthon üzemhelyiségből alakították ki, zajos környezetben, kis helyiségben működik, berendezése nem nyújt kellő kényelmet. az idejárom idősök orvosi ellátását, fürdési lehetőségét is csak a másik két otthon biztosíthatja. a vizsgálatnál feltárt hiányosságok megszüntetésére a kerületi tanács új napközi otthon kialakítását tervezi az öregek részére.

/folyt.köv./

-3-

bb. 3. / három vizsgálat... 1. folyt./rj

a xx. kerületben a bölcsődések elhelyezését és gondozását vizsgálták meg az egészségügyi osztály munkatársai: összesen 12 bölcsődében jártak. mint megállapították: az itt dolgozó orvosok az előírásoknak megfelelően, lelkiismeretesen végzik munkájukat, viszont a bölcsődék kihasználtsága nagyobb a fővárosi átlagnál, így a zsúfoltság nehezíti a gondozást. néhány bölcsődei épületnek a korszerűtlenségből adódó hiányosságait csak részben sikerült eddig pótolni, s gyorsabb ütemet igényelne a berendezési, a felszerelési tárgyak felújítása is. a bölcsődékben az előző vizsgálat óta eltelt négy évben nem fordult elő járványos megbetegedés, a régi típusúakban viszont még ma is megoldatlan a fertőző beteg gyermekek elkülönítése, a nehézségek ellenére a gondozási, a nevelési munkát, s az egészségügyi ellátást valamennyi bölcsődében azonos, jó színvonal jellemzi.

zuglóban a kerületi tanács ipari és kereskedelmi osztálya a kisiparosoknál és a magánkereskedőknél tartott árellelőrzést. mint kiderült, gyakran nem tartják be az árral kapcsolatos jogszabályokat: főleg a játékkészítő kisiparosoknál tapasztaltak ilyet, s az ellenőrzés során tisztességtelen haszonszerzés miatt leginkább ellenük kellett eljárást indítani. hasonlóan intézkedtek néhány szabó kisiparosnál is, mivel ők az indokoltnál több munkaidőt „számítottak”, fel. jóllehet az ellenőrök elsősorban nem büntetések kiszabására törekedtek. 14 esetben kellett jegyzőkönyvi és három alkalommal iparhatósági figyelmeztetésben részesíteni a szabálytalankodókat. a magánkereskedőknél négy esetben tártak fel súlyos szabálysértést: a megengedettnél jóval drágábban adták el áruikat. ezenkívül még 18-at jelentettek fel az árjelzések teljes vagy részleges hiánya miatt. a többnapos ünnepeken tartott szűrőpróbaszerű ellenőrzéseken 21 zugárust is „lefüleltek”, /mti/

bb. 4. újtipusu rába traktor

cser/ká/rj ie

1980. november 22.

a rába magyar vagon és gépgyár gyártmányfejlesztési tevékenységének legújabb eredménye: elkészült az újtipusu rába traktor, a rába 360-as sorozat első példánya. az új erőgép a már sorozatban gyártott két típusnál nagyobb teljesítményű, a termelési rendszerek igényei alapján fejlesztették ki. külsőleg is eltér az eddig gyártott gépektől. a nagyobb teljesítménynek megfelelően erősített tengelykapcsolóval, sebességváltóval, és egyéb felszerelésekkel látták el. a vezetőfülkét tovább korszerűsítették. a kormány dönthető, az ülés kényelmesebb.

/folyt. köv./

-4-

bb. 4. / újtipusu rába ... 1. folyt./rj

az üzemeltetés biztonságát szolgáló a motorra szerelt aroncsztöltő kompresszor. a motor 310 lóerős.

november utolsó napjaiban még 14 rába 360-as traktort szerelnek össze a rába gyár budapesti vörös csillag gépgyárában. valamennyi a hábolnai termelési rendszer gazdaságaiba kerül. /mti/

-.-

bb. 5. finom juhnappa kabátok barcsról

gom/rj ká ie

1980. november 22.

ezer, finom kimunkálású, a legújabb divat szerint készült női juhnappa kabátot küldtek az üzletekbe a barcsi -dráva ipari szövetkezetből. az új utakat kereső szövetkezet ezzel a szállítmányával már a pécsi kesztyűgyárral megvalósítandó együttműködést készíti elő. a kesztyűgyár anyagából készülnek ugyanis a sok kézi munkát, nagy gondosságot igénylő, négyféle színben, paszpolos változatban előállított rövid kabátok. jövőre a keresett paszpolos modellből háromezer kerül majd az üzletekbe. /mti/

-.-

bb. 6. bodza, szeder, vadkörte a dél-dunántulról

igó/rj bam ie

1980. november 22.

gazdag termést takarítottak be az idén vadgyümölcsökből dél-dunántul erdeiben és mezőin. az erdei termék vállalat pécsi üzemvezetősége csaknem hétszáz tonna, azaz egy tehervonatra való termést gyűjtött be tavasztól őszig. a különféle vadontermő gyümölcsökből szörp vagy ivólé készül, s jelentős részét feldolgozva exportálják, így válik értéké az erdők- mezők korábban kevésre becsült terméke.

/folyt. köv./

-5-

bb. 6. / bodza... 1. folyt./rj

bodzából például több mint kétszáz tonnányit gyűjtöttek Tolnában és Baranyában. élénkpiros levét - a „bodza vérét” - természetes festőanyagként használják fel szörpökhöz, konzervekhez és más élelmiszeripari termékekhez. rekordtermés volt a vadontermő őszi barackból: a 85 tonna gyümölcsből szörp készült, akár csak az erdei és ártéri szederből, valamint a vadkörteből. a 82 tonna vadgesztenye külföldre kerül, többek között cserzőanyagot gyártanak belőle, illetve a vadak téli takarmányozására használják fel, a vadgyümölcsök szedésével leginkább nyugdíjasok foglalkoznak, akik számára nemcsak jövedelemkiegészítést jelent a kötetlen munka, hanem egészséges testmozgást is a természetben. /mti/

-.-

bb. 7. törpesólymok a sárréten

dáv/rj bam ie

1980. november 22.

sebesen cikázó, kistermetű ragadozómadarak - törpesólymok érkeztek fejtér megye füves pusztájára, a sárrétre az észak-európai tájékról. a megfigyelők gyakran látják a villanydrótokon pihenő, zsákmányra leső madarakat, délutánonként pedig pusztaszer- te hallható a hímek jellegzetes „ki-ki-ki” hangja. a hűvösben gyakran vendégeskedő sólymok a vonuló énekesmadár csapatokat követve érkeztek el a sárrétre, ahol a jelek szerint hosszabb pihenőt tartanak. /mti/

-.-

bb. 8. mesejátékok a tv karácsonyi programjában

1/kj/rj bc ie

1980. november 22.

a tv ifjúsági és gyermekdramaturgiáján a napokban válogatták ki azokat az alkotásokat, amelyeket karácsonyi ünnepi gyermekműsorban sugároznak.

az ünnep előestéjén - december 24-én - 16.55-től Lázár Ervin Berzsián és Didekin című mesejátékát követhetik nyomon a legkisebbek, a mese cselekménye a kaposvári Csiky Gergely színház előadásában elevenedik meg.

/folyt.köv./

-6-

bb. 8. / mesejátékok... 1. folyt./rj

Fazekas Mihály Ludas Matyijának újabb feldolgozását ismerhetik meg, a nemrégiben vetített játék- és rajzfilmet követően ezúttal - december 26-án délelőtt - a miskolci Nemzeti Színház művészeinek tolmácsolásában látható a népszerű történet.

a karácsony másnapi tv-programban mutatják be a Tessék engem elrabolni című gyermekfilmet, a Márton Klára novellája alapján született, mai környezetben játszódó, modern problémát feldolgozó alkotás egy gyermekotthon kislakójának életét meséli el.

a gyermekek körében közkedvelt bábjáték sem hiányzik az ünnepi műsorból. neves bábművészek közreműködésével viszik képernyőre december 27-én délelőtt Tarbay Ede kunkori és a Kan-durvarázló című meséjét. /mti/

-.-

bb. 9. a bkv közlemény

1/cs/rj bc ie

1980. november 22.

a bkv értesíti az utazóközönséget, hogy november 24-26. között éjjel 20 órától 04 óráig a 67-es villamosok helyett a Thököly út-mexikói út kereszteződésétől a Máv-telep végállomásig, a 69-es villamosok helyett az útvonal teljes hosszában november 24-28. között 8.30 órától 13 óráig a 31-es és az 52-es villamosok helyett a Török Flóris utca-nagy Sándor utca kereszteződésétől a Pacsirta-telep végállomásig, november 26-29. között éjjel 21 órától 04 óráig a 28-as és a 36-os villamosok helyett a Mező Imre utca-salgótarjáni utca kereszteződésétől az Éles sarokig villamospótló autóbuszok közlekednek, november 25-én üzemkezdettől az 59-es és az 59-a jelzésű autóbuszok útvonala módosul: a Kölcsey utca, Erdősor utca, II. Rákóczi Ferenc ut érintésével közlekednek. november 24-27. között 7.40 órától 13 óráig a Csepeli gyorsvasút 30 percenként közlekedik; a vonatok Csepelről minden óra 15 és 45 perckor, a Boráros térről kerekdránként illetve fél óránként indulnak ez időszakban. /mti/

-.-

-7-

bb.10. új lakások, iskolák, óvodák ózdon

hag/ká/ig ie

1980. november 22.

megkezdődött az ötödik ötéves tervben épült lakások utolsó csoportjának műszaki átadása ózdon. a tervidőszakban a város különböző lakótelepein, - főképpen házgyári technológiával - összesen ezerhatszázötven új otthont emeltek. a most átadásra kerülő százhusz lakás zöme kétszobás és ötvenhárom négyzetméter alapterületű. ezeknek a lakásoknak többségét is az ózdi kohászati üzemek dolgozói kapják. a lakásépítésen felül az észak-magyarországi iparvárosban nagy erőfeszítéseket tettek az iskolai és óvodai gondok csökkentésére. a város hadsereg utcában tizenhat, az újváros téren pedig tizenkét tantermes általános iskolát adtak át, s további két iskola építését kezdték meg. 1976 óta háromszáz gyermek elhelyezésére alkalmas négy új óvodát, továbbá egy hatvan személyes bölcsődést építettek és megkezdődött egy újabb, hatvan személyes bölcsőde kivitelezésének előkészítése is. /mti/

bb.11. megalakult a dél-dunántúli meliorációs társaság

igó/ká/ig ie

1980. november 22.

szigetvár székhellyel megalakult a dél-dunántúli meliorációs társaság, amelynek az a célja, hogy megtervezze, előkészítse és lebonyolítsa a térségben folyó meliorációs, vízrendezési, talajjavítási munkákat. a nyolcvanas években ugyanis - várhatóan - fokozódik a termőföld védelmét szolgáló meliorációs tevékenység a dél-dunántúli gazdaságokban. a társuláshoz tíz mezőgazdasági üzem csatlakozott baranya és tolna megyéből. a résztvevő állami gazdaságok a gépek és eszközök anyagi fedezetét, a termelőszövetkezetek pedig a munkák kivitelezését vállalták. az együttműködést irányító szigetvári állami gazdaság az elmúlt években országos elismerést váltott ki a földjein végrehajtott meliorációs és vízrendezési munkával, ennek kedvező tapasztalatait a taggazdaságok is hasznosíthatják majd. a pécs melletti cserkuton központi telephelyet hoz létre a meliorációs társaság; ott tárolják és javítják majd a gépeket. /mti/

09.10/ig

- 8 -

bb.12. új patyolat-szalón siklóson - baranyában a kilencedik

kász/bam/ig ie

1980. november 22.

kélemes meglepetésben részesítette siklós lakóit a patyolat: a tervezett jövő évi határidő helyett már az idén megnyitotta új mosó-vegytisztító szalonját a dél-baranyai kisvárosban. a megye kilencedik patyolat-szalónja nemcsak a környező falvak huszezernél több lakosa számára nyújt korszerű gyors szolgáltatásokat, számottevően segíti a szomszédos gyógyfürdőhely, harkány ellátását is.

az utóbbi öt évi fejlesztés eredményeként a patyolat megkészszerelte baranya megyében szolgáltatásainak mennyiségét, a mosó- és tisztítószalonok hálózatának bővítésével több mint hatvan községre terjesztette ki működését. /mti/

bb.13. novemberi bárányok

lász/ká/ig ie

1980. november 22.

novemberben több mint tizezer kisbárány látott napvilágot a bács-kiskun megyei juhtenésztő gazdaságok elletőiben. ezeket a további szaporulattal együtt az év végi ünnepek alkalmából értékesítik. a szezonon kívüli bárány neveléssel a piaci kereslethez igazodnak a kiskunság híres juhászatai. a legnagyobbak - a harkötönyi egyesülés, a rémi dózsa termelőszövetkezet - a karácsonyi ünnepekre nyolcezer pecsenyebárányt továbbítanak a külföldi megrendelőkhöz. /mti/

bb.14. a semmelweis orvos történeti muzeum igazgatósága

e/mm/ig bc

1980. november 22.

közl, hogy a képek a gyógyítás multjából című kiállítását /budapest 1., apród utca 1-3./ technikai okok miatt zárva tartja. /mti/

09.25/ig

- 9 -

bb.15. elutazott hans jürgen wischnewski

e/mm/ig bc

1980. november 22.

szombaton elutazott budapestről hans jürgen wischnewski, a német szociáldemokrata párt elnökhelyettese és a kíséretében lévő hans eberhard dingels, az spd külügyi osztályának vezetője. az nszk-beli vendégeket a ferihegyi repülőtéren berecz jános, az mszmp kb külügyi osztályának vezetője bucsúztatta.
/mti/

bb.16. közlekedési balesetek

e/gk/ig bc

1980. november 22.

nagyszénás belterületén csizmadia béla 31 éves gépkocsivezető, helyi lakos az általa vezetett tehergépkocsival az uttesten áthaladó óvodás gyermekek közé hajtott. a baleset következtében a gyermekek közül plesovszki mária 5 éves, helyi lakos kisgyermek a helyszínen meghalt, s egy gyermek könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint csizmadia műszaki hibás gépkocsival közlekedett. csizmadia a rendőrség őrizetbe vette, és szakértő bevonásával folytatja ügyének vizsgálatát.

pusztavám belterületén jüllich mátyás 21 éves gép szerelő, helyi lakos az általa vezetett személygépkocsival elütötte az uttest jobb oldaláról elő lépő jüllich györgy 48 éves helyi lakos gyalogost, aki a helyszínen meghalt. a baleset okának vizsgálatát a rendőrség szakértő bevonásával, jüllich mátyás őrizetbe vétele mellett folytatja. /mti/

bb.17. kitüntetés

e/tr/ig bc

1980. november 22.

a népköztársaság elnöki tanácsa molnár zoltán, józsef attila díjas írónak 60. születésnapja alkalmából, irodalmi munkássága elismerésül a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést toth dezső művelődési miniszterhelyettes adta át. /mti/

- 10 -

10.55/ig

11.30
ds

13.05
ds

bb.18. az őszi munkák finise a mezőgazdaságban - ülést tartott a mezőgazdasági tárcaközi koordinációs bizottság

t/jf/gk/ig bc

1980. november 22.

november eddig eltelt időszakában csak alig egy hét volt alkalmas arra, hogy zavartalanul dolgozzanak a gépek az őszi munkákon; a betakarításon, a szántáson-vetésen. így a kedvezőtlen időjárás miatti korábbi háromhetes késés nem mérséküldött. a termelők továbbra is nagy erőfeszítéseket tesznek a még kint lévő termények betakarítására - állapította meg a mezőgazdasági tárcaközi koordinációs bizottság szombati ülésén, a mém-ben.

két kivétellel valamennyi növénybetakarították. a sáros, felázott talajon nagy gondot okozott a cukorrépa föl-szedése, a munkát az idén ősszel sokfelé kézzel végezték. a termés 15 százalékát kell még a szó szoros értelmében „ki-ásni”, a földből. a kukorica 72 százalékát törték le, ami vi-szonylag jó eredmény, hiszen a nagytestű, nehéz kombájnok a szokásosnál lassabban haladhattak a süppedős talajon. tokaj ki-vételével lényegében befejeződött a szőlő szüretelése, a pin-cegazdaságok jelentése szerint az utóbbi időben javult a cu-korfok. /a termésnek mindössze hat-hét százaléka bizonyult gyen-gének a cukortartalom tekintetében./ még ezen a héten is 14-15 ezer tonna zöldséget vettek át a termelőktől. a készlet jó részét tárolják. megindult az export is. az alma szüretelése véget ért, a külföldön értékesítendő áru döntő többségét már utnak indították. folyamatosan veszik át a gazdaságoktól a kukoricát is.

az őszi talajmunkák alaposan próbára tették a traktor-sokat. a rendkívül nehéz terepviszonyok és a rossz időjárás közepette a buzavetés/előirányzatát eddig teljes egészében még nem sikerült teljesíteni. tervezett

az állatfelvásárlás szintén zavartalan. jó ütemben veszik át a feldolgozó üzemek a sertéseket és a szarvasmarhákat. az idén az előirányzott 8-10 százalékkal több baromfit értékesíte-nek a termelők. az állatpiacokon a szokásosnál 8 százalékkal magasabb a süldők és a malacok ára, ami az élénk tenyésztői-állattartói kedvet mutatja.

/folyt.köv./
11.15/ig

6 ndl

- 11 -

11.35
ds

13.05
ds

bb.18. /az őszi munkák ... 1.folyt./ig

meggyorsultak a szerződéskötések, a jövőre értékesítésre kerülő áru 90-95 százaléka sikerült a kereskedelemnek és a feldolgozóknak szerződéses termelő partnert találniuk. Friss zöldségből egyelőre „papíron”, még nincs elég, ezért folytatják a szerződési megbeszéléseket, tárgyalásokat, amelyek várhatóan december 10-ig befejeződnek.

a bizottság felhívta a figyelmet arra: ugyan az őszi munkák alkatrészellátása általában kielégítő, a téli nagyjavításokhoz szükséges készletek azonban még nem állnak rendelkezésre; az igények 30 százalékát a hazai gyártó és külkereskedelmi vállalatok eddig még nem igazolták vissza, gondos egyeztetés-

re van szükség ahhoz, hogy az őszi munkáknál erősen elhasználódott gépek felújításához később elegendő pótalkatrész, csere-darab álljon a gazdasági gépműhelyek rendelkezésére. várhatóan a szakosnál később ér véget a mezőgazdasági üzemanyag-fogyasztási csúcscsúszon. az ellátás kielégítő, bár az elmúlt időszakban, például tolna és somogy megyében - igaz, rövid időre - kiürültek az üzemanyagtárolók, ami átmenetileg akadályozta a gépmunkát. /mti/

bb.19. közgazdászokat avattak pécsen

igó/ig bc

1980. november 22.

a pécsi tudományegyetemen szombaton avatták közgazdászokká a közgazdaságtudományi karon végzett hallgatókat. százötz nappali tagozatos hallgató kapott diplomát, a fiatal közgazdászok zöme a dunántúli megyék vállalatainál, intézményeiben kezdi meg a munkát. /mti/

bb.20. módosították a tompa-kelebi határátkelőhely forgalmát

e/gk/ig bc

1980. november 22.

a magyar-jugoszláv államhatáron lévő tompa-kelebi közúti határátkelőhely - a nemzetközi személyforgalom mellett - ezentúl a nemzetközi áruforgalom számára is nyitva áll. a határátkelőhelyen növény- és állategészségügyi szolgálat nem működik. /mti/

11.30/ig

- 12 -

11.30
13.05
ds

bb.21. kohán györgy alkotásaiból kiállítás

dén/ig

bc

1980. november 22.

a szegedi november 7 művelődési házban kohán györgy festményeit bemutató kiállítást nyitottak meg szombaton. az 1966-ban elhunyt, kossuth-díjas művésznak ezuttal a gyulai kohán múzeumban őrzött 21 viasztempera képe került a közönség elé. különféle stílusban készült csendéletei, portréi, alföldi életképei szerepelnek többek között a kiállításon. a tárlatot december 22-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

bb.22. országos tájkép biennálé hatvanban

köv/ig

bc

1980. november 22.

a hatvani galériában szombaton megnyitották a „magyar tájak”, című országos tájkép biennálét, amelyen csaknem száz festő, grafikus szerepel munkáival. az ország különböző tájairól, művésztölepeiről beérkezett pályázati alkotások hazánk szépségeit tükrözik, s érzékeltetik a művészi felfogásokat, a kifejezésbeli törekvéseket is.

a sorrendben immár negyedik országos tájkép biennálét somogyi józsef, kossuth-díjas kiváló művész, a képzőművészeti főiskola rektora nyitotta meg, majd a heves megyei tanács és a művészeti alap, valamint a helyi üzemek által felajánlott díjakat, illetve a kitüntető diplomákat szokodi ferenc, a városi pártbizottság első titkára adta át a legjobbnak ítélt művek alkotóinak.

végh andrás festőművész arany-diplomát és a velejáró első díjat kapta meg a biennálén. /mti/

bb.23. időjárásjelentés

ig b:m

1980. november 22.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. november 22-én 12 órakor

párás, ködös idő

kontinensünk az 50. szélességtől északra továbbra is váltakozó nedvességtartalmu enyhe léghullámok vonulnak nagy sebességgel nyugatról kelet felé. hatásukra a brit-szigeteken, a balti tenger térségében, valamint a szovjetunió európai területének északi-északkeleti részén változékony, többel szeles, csapadékos az időjárás. nyugat-európában a legmagasabb nappali hőmérséklet helyenként 8,11 fokkal meghaladja a legutóbbi évek átlagát. szárazföldünk középső és déli vidékein anticiklon hatására csendes, erősen párás, főleg hajnalban és reggel sokfelé ködös az idő. vasárnap estig a kárpát-medence időjárását továbbra is az anticiklon alakítja.

/folyt. köv./
12.45/ig

- 13 -

bb.23. /időjárás 1.folyt./ig

házánkban pénteken elsősorban az északi, északkeleti ország-
részben erősen felhős, párás idő volt, sőt egy-két helyen a
köd tartósan megmaradt. máshol kevesebb volt a felhő és 4-8
órán át sütött a nap. a hőmérséklet csúcserőteke az erősen fel-
hős helyeken csak 3,7, a napos részeken 8, 13 fok között
alakult. szombat hajnalra általában plusz 2, mínusz 3 fokig
hűlt le a levegő. többfelé keletkezett köd, de ennek jelentős
része már délelőtt feloszlott. változóan felhős volt az ég,
esőt sehonnan sem jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor az
erősen párás helyeken 1, 5, máshol 6, 10 fok között válto-
kozott.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke
4,7 fok volt, 0,7 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 6 fok, a tenger-
szintre átszámított légnyomás 1029 mbár, gyengén emelkedik.

várható időjárás vasárnap estig:

változóan felhős, erősen párás, főleg hajnalban és
reggel sokfelé ködös idő, eső nem valószínű. mérsékelt, válto-
zó irányú szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet
plusz 1, mínusz 4 fok között. legmagasabb nappali hőmérsék-
let vasárnap: általában 10, a tartósan ködös helyeken 5 fok
körül.

a duna vizállása budapestnél: 240 cm, hőmérséklete
5,4 fok. /mtl/

- . -

bb.24. egyesülnek a baranyai vadásztársaságok

igó/ig bam

1980. november 22.

a vadgazdálkodás színvonalának emelése és az erdők-
mezők vadeltartó képességének fokozása érdekében egyesülnek
a baranyai vadásztársaságok - jelentették be szombaton pécssett
a mavesz megyei küldött-közgyűlésén. 1981. január 1-től - a
jelenlegi nagyvenegy helyett - huszonhét társaság működik majd
baranyában és területük átlagosan tízezer hektárra nő. a kon-
centráció következtében javul a vadásztársaságok szakember-
ellátottsága és anyagi lehetősége, ami minden bizonnyal kedvezően
befolyásolja a vadászterületek ésszerű hasznosítását, a vad-
állomány minőségi fejlesztését.

/folyt. köv./
13.00/ig

- 14 -

13-
25
do 14. 3
B

7
Hidvégvár
a 15. Csepel

bb.26. /magyar-kambodzsai 1.folyt./ig

a hazafiak öt éves fegyveres harca nyomán az indokínában kialakult kedvező helyzet körülményei között 1975. áprilisában megbukott a lon nol rezsim. a várt haladó rendszer helyett azonban pol pot népellenes, szélsőségesen nacionalista, kinabarátt politikát folytató, s a vietnami szocialista köztársaság ellen határháborút indító rendszere jutott hatalomra. 1978. decemberében létrehozták a kambodzsa megmentésének nemzeti egységfrontját, amely 1979. január 7-én megdöntötte a pol pot rendszert, nem sokkal ezután kikiáltották a kambodzsai népköztársaságot.

a győzelmet követően a kambodzsával szolidáris vietnami szocialista köztársaság segítségével sikerült megsemmisíteni a polpotista főerőket, amelyek jelentősebb egységei thaiföldi területre vonultak vissza, s ott kínai fegyver-utánpótlásban részesülnek. a kambodzsai katonai helyzet visszafordíthatatlanná vált, a thaiföld területén és a határzónában levő, szervezkedő polpotista és khmer reakciós csoportok azonban igyekeznek szabotázs -akciókkal fékezni az ország újjáépítését.

a kambodzsai népköztársaságban a rendkívül súlyos örökség, a meglévő nehézségek ellenére is meggyorsult a politikai-gazdasági konszolidáció. kezdeti sikereket értek el a mezőgazdaság és az ipari-kereskedelmi tevékenység megszervezésében. kambodzsában megszűnt az éhínség, s a tervek szerint jövőre élelmiszerből már önellátó lesz az ország. megindult az alap-, közép- és részben a felsőfoku oktatás. az egészségügy ellátás biztatóan javul, a kórházak vidéken is megnyíltak. jelentősen előrehaladt a közigazgatás kiépítése és szervezése is. a soknemzetiségű kambodzsai nép nagy erőfeszítéseket tesz a független, népi kambodzsa népgazdaságának helyreállításáért, s ebben maga mögött tudhatja a szocialista országok - köztünk hazánk - politikai, diplomáciai és gazdasági támogatását is.

magyarország és kambodzsa között 1956-ban történt meg a diplomáciai kapcsolatok felvétele. az 1970. márciusi lon nol-féle puccs előtt kapcsolataink barátiak voltak, de érdemi együttműködés országaink között nem alakult ki. 1970-ben a magyar kormány nyilatkozatban ítélte el az usa kambodzsa-elleni agresszióját.

/folyt.köv./

- 16 -

bb.26. / magyar-kambodzsai 2.folyt./ig

a lon nol-rezsimet a magyar népköztársaság semmilyen formában nem ismerte el, azzal semmiféle kapcsolatot nem tartott. a kambodzsai forradalmi erő mult év január 7-i győzelmét, a kambodzsai népköztársaság kikiáltását követően hazánk az elsők között ismerte el a kambodzsai népi forradalmi tanácsot. a mult év augusztusában nagykövetségünk átadta megbízólevelét, s ezt követően nagykövetséget állítottunk fel phnom penh-ben. a kambodzsai népköztársaság első nagykövete a közelmultban adta át budapesten megbízólevelét.

hazánk és népünk messzemenően szolidáris kambodzsa népével és az elmúlt két évben az ország vérkeringésének megindításához, újjáépítésének meggyorsításához nélkülözhetetlen gyógyszer-, orvosi műszer-, élelmiszer- és más égetően szükséges segítségállítványok keltek utra magyarországról.

a két ország vezetői között rendszeres tapasztalatcsere-k kezdődtek. a mult évben kambodzsa megmentésének nemzeti egységfrontja ros samay akkori kb főtitkár, az idén yos por főtitkár vezette küldöttsége járt hazánkban. 1979-ben a magyar nők országos tanácsának küldöttsége látogatást tett kambodzsában. pártunk xii.kongresszusán delegációval képviseltette magát kambodzsa megmentésének nemzeti egységfrontja. tavaly, s az idén is kambodzsai ifjúsági küldöttségek jártak hazánkban a kisz kb meghívására. ez év áprilisában meas somnang elnök vezetésével szakszervezeti küldöttség látogatott magyarországra, ez év januárjában markója imre igazságügyminiszter vezetésével magyar kormányküldöttség vett részt a kambodzsai győzelem első évfordulójának phom penh-i ünnepein. ez év elején tang sarim kereskedelmi miniszter vezetésével kambodzsai gazdasági kormányküldöttséget fogadtunk magyarországon. novemberben pedig káplár józsef külkereskedelmi miniszterhelyettes vezetésével magyar gazdasági és kereskedelmi kormányküldöttség járt kambodzsában. ez év májusában oláh istván vezérezredes, vezérkari főnök, miniszterhelyettes tett rövid, hivatalos, baráti látogatást a kambodzsai népköztársaságban. a dinamikusan fejlődő kapcsolatok további szélesítéséhez cselekvően járulnak hozzá a társadalmi és tömegszervezetek. az idén a magyar szolidaritási bizottság kambodzsai ösztöndíjasokat fogadott magyarországi középfoku képzésre, s a szot harminc személyt gyógykezeléssel egybekötött üdülésre. kambodzsai uttörőcsoport ezen a nyáron első ízben vett részt magyarországi táborozáson. /mti/

honvédelmi

- . -

14.00/ig

- 17 -

14.40

ds

14.40

ds

bb.27. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1980.
november 22-én 14.00 óráig

ig bc

1980. november 22.

1. a kiskereskedelem októberben
 2. sikeres kezdeményezés
 3. három vizsgálat - három kerületben
 4. új típusú rába traktor
 5. juhnappa kabátok barcsról
 6. bodza, szeder, vaskörte
 7. törpesólymok a sárréten
 8. mesejátékok a tv karácsonyi programjában
 9. bkv közleménye
 10. új lakások, iskolák, óvodák ózdon
 11. megalakult a dél-dunántúli meliorációs társaság
 12. új patyolat-szalon sziklóson
 13. novemberi bárányok /1. sz. jav./
 14. a semmelweis orvostörténeti múzeum igazgatósága közli
 15. elutazott Hans Jürgen Wischnewski
 16. balesetek /2. sz. jav./
 17. kitüntetés
 18. az őszi munkák finise a mezőgazdaságban /3. sz. jav./
 19. közgazdászokat avattak
 20. módosították a tompa-kelebia határátkelőhely forgalmát
 21. Kohán György kiállítása
 22. országos tájkép biennálé
 23. időjárás
 24. baranyai vadásztársaságok /4. sz. jav./
 25. kambodzsai küldöttség érkezik hazánkba
 26. magyar-kambodzsai kapcsolatok /5. sz. jav./
 27. hírjegyzék
- /mti/

bb.28. traktor vontatja a kombájnt - szombati munka a földeken

i/jf/tr/zsu bam

1980. november 22.

most már az alacsonyabb fekvésű, rosszabb vizgazdálkodású talajok termésének betakarítása van hátra; ez a munka a korábbiaknál is nagyobb erőfeszítést kíván a termelőktől. a sár-tengerré vált utakon összekapcsolt traktorok, kettős, sőt három- és négytengeres vontatók a szállító járműveket, a kombájnokat, a falvak apraja-nagyja, a tsz-ekben igen gyakran még az irodai személyzet is kint dolgozott szombaton a határban.

/folyt.köv.

14.40./zsu

-18-

15/10
ds

bb.28. /traktor ... folyt./zsu

a mezők vidékén, november eddigi szakában 120 milliméter eső esett, a nedvességgel telített földeken valóságos sárcsata folyik. helyenként dupla kerékkel látják el a kukorica-betakarító gépeket /a nagyobb kerékfelület ugyanis jobban megtartja a nehéz kombájnt a süppedő talajon./ a táblák végében készenlétben áll egy-egy lánctalpas traktor, ezek segítik ki a köves utig a sárba süllyedt - olykor kerékagyig elmerült - teherautókat, vontatókat, a bolyi mezőgazdasági kombinátban másfél száz ember kézzel törte szombaton a vetőmagnak szánt kukoricát, amelyből még mintegy 100 millió forint értékű termés van a földeken. a tervezett buzavetés területnek eddig csak 85 százalékán került földbe a mag, s mivel a talaj nem képes magába fogadni a szaporító anyagot, a munka egyelőre szünetel.

somogyban a barcsi vöröscsillag tsz-ben 15 kombájn mellett a közös gazdaság több mint 200 dolgozója, köztük az irodai alkalmazottak is bekapcsolódtak a kukorica betakarításába. a szombati műszak eredményeként végeztek a buza vetésével is. közvetlenül befejezés előtt van a cukorrépa szedése. szombaton estig jelentősen csökkent a törnívaló kukorica is; több mint kétharmada már fedél alatt van.

vas megyében a rendelkezésre álló gépek mellett a kézi erőt is - az állattenyésztőket, a családtagokat, a melléküzemágak dolgozóit - a betakarításra mozgósították. vége felé jár a gyümölcs-szüret. a fagy nem tett számottevő kárt a termésben, és így a szakemberek elégedettek az eredménnyel. a gépeket és az embereket egyaránt próbára teszi az idei őszi ikerváron, csákánydoroszlón, gerskearáton éjjel is dolgoznak a kukorica betakarító gépek. őriszentpéteren és környékén, ahol az átlagosnál is több csapadék hullott, a gépekkel képtelenség rámenni a talajra. ezért kézzel törik a kukoricát. a csád térségében a cukorrépa szedőgépek után gyalogmunkások dolgoznak; villahegyre szedik fel és gyűjtik a földben maradt vagy elhullajtott répatesteket, mentik a termést.

csongrád megyében jól kihasználják az őszi ajándékát, a verőfényes szép napokat. 4.800 hektárból szombatra már csak 600 hektár maradt szedetlen a cukorrépa termőterületből.

/folyt.köv./

14.45/zsu

-19-

15/10
ds

bb.28./traktor ... 2. folyt./zsu

ez viszont mind mélyfekvésű, erősen átázott terület, ahol minduntalan elakadnak a kiemelős berendezések, a felszedőgépek és a szállító járművek. hátrányt jelent az is, hogy a szemes-kukorica betakarítási ütemét kénytelenek a szárítóüzemek teljesítő-képességéhez igazítani. még mindig magas ugyanis a termés nedvességtartalma, ezért mesterséges szárításra van szükség, a gépek viszont nem győzik a munkát.

bács-kiskun megyében az utolsó nekirugaszkodással, a lassan szikkadó földeken sokfelé két műszakban, egyes helyeken, mint például a tataházi petőfi tsz-ben, éjjel is dolgoznak a kukoricatörő-kombájnok és szállítóeszközök, ennek ellenére még mindig további 7-9 napot vesz igénybe a kukorica és a cukorrépa betakarítása. ez utóbbiból még 450 hektár szedetlen az erősen kötött és általában járhatatlan, nedves talajokon. végetért viszont az évszázad legkésőbbi alföldi szürete. a pincészetekben már másodsorra fejtik az új bort./mti/

bb.29. a nemzetközi szállodai szobafoglalási szervezet vezetőinek ülése

i/sb/tr/zsu bam

1980. november 22.

öt világrész több mint 160 szállodáját - köztük a gellért és a volga szállót - látja el szolgáltatásaival a steingenberg szobafoglalási szervezet, amelynek végrehajtó bizottsága november 20-22 között budapesti tartotta ülését. a testület tanácskozásán a világméretű szállodalánc 22 régiójának elnöke vett részt, s különösen nagy figyelmet fordított a nemzetközi szervezet 32 irodájában lebonyolított vendégirányítási munkára. ezek az irodák küldenek évente több ezer külföldi vendéget a két magyar szállodának is. az ülésen egyeztették a jövő évi programokat és a nemzetközi szervezet távlati üzletpolitikáját, amellyel a vendégforgalom bővítését kívánja elősegíteni./mti/

14.50/zsu

-20-

15¹⁰
do

bb. 37. marjai józsef moszkvába utazott

pp/s/gw bam

1980. november 22.

szombaton küldöttség utazott moszkvába a magyar-szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság xxvi. ülészakára. a delegációt marjai józsef, a minisztertanács elnöke helyettese, a kormányközi bizottság magyar tagozatának elnöke vezeti. /mti/

bb. 30. kopt művészet - kiállítás a szépművészeti múzeumban
t/km/tr/bam/gw

1980. november 22.

elszövegben látható magyarországon a kopt kultúra emlékeinek összefoglaló kiállítása a szépművészeti múzeumban szombaton „kopt művészet”, címmel a berlini állami múzeumok korakeresztény és bizánci gyűjteményének gazdag anyagából nyílt tárlat. a berlini gyűjtemény a világ egyik leggazdagabb kopt emléktáráját őrzik, s ebből adott kölcsön a szépművészeti múzeumnak 189 tárgyat, a másfél hónapig látható budapesti vendégkiállításra.

a „kopt”, megjelölést egyiptomnak a iii.-tól a xiii. század közepéig terjedő művészetére használják. a kopt szó az arabból származik, s alatta ma is egyrészt az egyiptomi keresztényeket értik, másrészt művészettörténeti terminológia: a pogány és a keresztény egyiptom kulturáját jelzi a iii. évszázadtól kezdődően.

a kiállítás megnyitása alkalmából tartott sajtótájékoztatón elmondták, hogy a berlini gyűjtemény a xx. század elején keletkezett, s hamarosan a korakeresztény és bizánci művészet egyik legjelentősebb központjává vált. magángyűjtők adományai és egyiptomi vásárlások révén mind sokrétűbb, értékesebb kopt kőplasztikai, iparművészeti és textilművészeti gyűjtemény alakult ki.

a kiállításon látható több v.-viii. századból származó oszlopfő, oromcsoport, kagylóboltozat-darab, dombormű-részlet. kiállítottak agyagból, fából és kőből készült, a mindennapi életben egykor használt emlékeket: mécseseket, kenyérpecsételőket, edényzáró pecsétet, vázákat, szobrocskákat. a kiállítás egyik legvonzóbb emlékcsoportját, a festői karakterű, olykor bravuros szövési technikájú kopt textilek alkotják. a kopt táblaképfestészet alkotásaiból fennmaradt kevés műjük közül a berlini gyűjtemény őrzik az egyik legbecsesebbet: az apa abraham szent püspököt ábrázoló ikont, amelyet az időszámítás szerinti 600-ik év körül alkottak - ez az ikon is látható a kiállításon.

a tárlatot kádár zoltán egyetemi tanár, művészettörténész nyitotta meg. /mti/

15.41/gw

- . -
- 21 -

16¹⁵
3P

bb. 31. emléktábla hevesi gyulának salgótarjánban

csiz/gw bam

1980. november 22.

márványtáblát helyeztek el hevesi gyula emlékezetére salgótarjánban, a kohászati üzemek főbejárati homlokzatán, a tanácsköztársaság népbiztosa 1919. májusában jelentős tevékenységet fejtett ki salgótarjánban a cseh burzsoá intervenció visszaverésének megszervezésében és irányításában. az emléktábla szombati avatásán jelen volt hevesi gyula özvegye, elhelyezték koszorúikat a párt-, állami és tömegszervezetek, valamint a vállalati dolgozók képviselői. /mti/

- . -

bb. 32. lottónyeremények

gw bam

1980. november 22.

a sportfogadási és lottó igazgatóság közlése szerint a 47. játékhetén egy darab 5 találatos szelvény volt, a lottó nyeremények a nyereményilleték levonása után a következők:

5 találatot 1 fogadó ért el, nyereménye: 1.479.607.- forint.

4 találatos szelvénye 33 fogadónak volt, nyereményük egyenként 179.346.- forint.

3 találatot 5.250 fogadó ért el, nyereményük egyenként 705.- forint.

a 2 találatos szelvények száma 188.660 darab, ezekre egyenként 25.- forintot fizetnek. /mti/

- . -

bb. 34. embargó november 22-én, 18 óráig!

üdvözlő távirat

tr/gw bam

1980. november 22.

Libanon nemzeti ünnepe alkalmából Losonczy pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte eliasz sárkisz köztársasági elnököt. /mti/

15.47/gw

- . -

- 22 -

16²⁰
BP

bb. 33. korszerűsítik a fogtechnikai laboratóriumokat - fogorvosok és fogtechnikusok országos találkozója

ráb/gw bám

1980. november 22.

a fogtechnikai vállalat csaknem minden laboratóriumát érintő fejlesztési program megvalósításával a következő években alapvetően javítják a fogászati ellátást. szombaton, tatabányán, fogorvosok és fogtechnikusok országos találkozóján elmondották, hogy a fogorvosi szakrendelőkben ma már a legkorszerűbb gépekkel, műszerekkel dolgoznak, viszont a fogtechnikai laboratóriumok felszerelése meglehetősen elavult. az országban működő 42 ilyen laboratórium közül mindössze 14 épült kifejezetten erre a célra, a többi alkalmi épületben kapott helyett. ennek az ellentmondásnak a mielőbbi megszüntetését az állandóan növekvő igények is indokolják.

a legújabb tervek szerint a következő öt évben 11 új fogtechnikai laboratóriumot építenek az országban, négyet korszerűsítenek, a munkakörülményeket javító, a termelékenységet és a minőséget is kedvezően befolyásoló új berendezéseket vásárolnak a laboratóriumok részére. jelenleg mindössze két regionális szerepkörű fogtechnikai laboratóriumban foglalkoznak az országban a speciális munkát, műszereket igénylő fogpótlások készítésével, számukat hétre növelik.

a laboratóriumok korszerűsítésével egyidejűleg fejlesztik a fogtechnikusképzést, továbbképzést. az országban nyolc helyen oktatási centrumot alakítanak ki. bár a következő években több új fogtechnikai termék készítését kezdik meg a laboratóriumok, elsősorban a meglévők minőségét javítják. a minőségi ellenőrök új előírások szerint meózzák a fogászati anyagokat. az ipari üzemekhez hasonlóan rendszeresítik az „add a neved munkád mellé,„ című mozgalmat. ugyancsak a minőséget javíthatja korszerűbb csomagolási módok is, hogy megelőzzék a fogtechnikai termékek szállítás közbeni sérülését. /mti/

- . -

bb. 38. trethon ferenc munkaügyi miniszter

sc/sb/tr/gw bam

1980. november 22.

szombaton hazaérkezett jugoszláviából, ahol megbeszélést folytatott szvetozár pepovszki-val, a szövetségi munka-, egészségügyi és szociálpolitikai bizottság elnökével a kétoldalu együttműködés fejlesztésének lehetőségeiről. trethon ferencet fogadta gojko ubiparip, a szövetségi végrehajtó tanács alelnöke. /mti/

16.07/gw

- . -

- 23 -

17⁰⁰
ST

bb. 35. színház az iskolában - szakmai tanácskozás békéscsabán

t/km/sam/ve/gw bam

1980. november 22.

színház az iskolában címmel szakmai tanácskozást tartottak szombaton békéscsabán, félszáz színházi, iskolai és közművelődési szakember részvételével arról, hogy a színház miként segítheti az irodalom oktatását, a tanácskozás résztvevői összegezték a színház-zal nevelés, országos tapasztalatait is. az eszmecserevel pontot tettek annak az egyhetes rendezvénysorozatnak a végére, amelyen az iskolai irodalomtanításnak nyújtott színházi segítség valamennyi változatából adtak izelítőt.

a békéscsabai jókai színház által kezdeményezett rendezvény-sorozaton jeles színészek, előadóművészek, rendezők és kritikusok mutatták be, hogy a tananyaghoz kapcsolódóan miként segíthetik az általános iskolai, gimnáziumi, szakközépiskolai tanulók irodalmi felkészítését. összesen 18 különböző típusú, rendkívüli irodalom-órát, tartottak iskolákban. a közművelődési jellegű, tanórákhoz kapcsolódó foglalkozásokon egyebek között fellépett keres emil, jancsó adrienne, major tamás, szentpál mónika, nagy attila, gyurkovics tibor.

voltak órák, amikor az irodalmi tananyaghoz, feldolgozva, szólaltatták meg egy-egy klasszikus költő, író műveit az előadó művészek. színházrendezők előadást tartottak egy-egy drámáról, majd színészek jeleneteket mutattak be a műből. a szolnoki szigligeti színház kísérletképpen iskolaszínházát szervezett; shakespeare rómeó és juliáját 50 percre és négy kulcsjelentre szűkítve mutatták be az iskolákban. tervezik, hogy hasonló módon viszik el a tanodák falai közé molliere tartuffe-jét. érdekes kezdeményezésnek bizonyult a pécsi nemzeti színház fiatal művészeinek ötlete is: a középiskolák diákjait bevonva, a diákszinjátszás hagyományait is fölhasználva mutatták be a tananyaghoz kapcsolódó műsorukat. a békéscsabai jókai színház weöres sándor csalóka péter című művét adta elő, s e produkcióval a tervek szerint fellépnek a megye legeldugottabb falvainak iskolájában, művelődési házában is.

a szombati szakmai tanácskozás résztvevői a tapasztalásokat összegezve hangsúlyozták: a hagyományos és az új formák egyaránt támogatásra méltók. az új kísérletek mellett azonban figyelmet kell fordítani a hagyományos gyermekszínházi és ifjúsági előadásokra is. /mti/

bb. 36. véget ért a könyvaukcio

k/ko/ve/gw bam

1980. november 22.

nagy sikerrel zárult szombaton az állami könyvterjesztő vállalat antikvár csoportjának xiv. könyvárverése a mom szakasits árpád művelődési központjában. az árverésre került 608 tételből mindössze 8 nem kelt el. kimagasló összeget fizettek apáczai csere jános magyar enciklopédiájáért, az 1492-ben, nürnbergben készült ósnyomtatványért, valamint a kner-kiadásban megjelent három kis mesekönyvért. nagy érdeklődés kísérte comenius négy nyelvű orbis pictusát, a könyvkötészeti ritkaságnak számító 1759-ben megjelent debreceni énekeskönyvet. a kikiáltási ár többszöröséért kelt el több régi szakácskönyv, helytörténeti és családtörténeti munka.

/mti/
16.23/gw

- 24 -

bb. 39. a budapesti gyermekszínház igazgatósága közli

ve/gw bam

1980. november 22.

hogy a liliumfi vasárnap délelőtt fél 11-re hirdetett előadása betegség miatt elmarad. helyette az egy szívdobbanás fele című darabot mutatják be. a jegyek érvényesek vagy a váltás helyén visszaválthatók. /mti/

bb. 40. megnyitott pécsét a magyar-jugoszláv vizsgádzalkodási bizottság xxv. ülészsaka

han/gw bam

1980. november 22.

szombaton pécsét, a pannonia szálló különtermében, plenáris üléssel megkezdődött a magyar-jugoszláv vizsgádzalkodási bizottság xxv. ülészsaka.

breinich miklós, az országos vízügyi hivatal elnökhelyettese, a magyar delegáció vezetője, megnyitójában méltatta a negyedszázados együttműködést. emlékeztetett rá: magyarország és jugoszlávia 1955-ben kötött egyezményt, hogy egyetértésben, mindkét ország érdekeit figyelembevéve oldják meg a határmenti vizgádzalkodási kérdéseket. kezdetben az együttműködés elsősorban a vízkár megelőzésére és elhárítására irányult. ma már az árhullámok szabályozott folyómedrekben, magas töltések között vonulnak le és az együttműködés biztosítja az eredményes védekezés lehetőségét. a szabályozás hatására nagymértékben javult a folyók hajózhatósága is. a közös munka gyümölcse az is, hogy szinte valamennyi határmenti kisvízfolyás rendezése megtörtént s ezzel lehetővé vált az érintett mezőgazdasági területek további fejlesztése. a magyar delegáció vezetője kiemelte: az együttműködés kedvező hatása nemcsak közvetlenül a határszakaszokra terjed, hanem az egész vízgyűjtő területre. mindenek tulajdonítható, hogy a két ország közötti vizgádzalkodási tevékenység nemzetközi megítélés szerint is példásnak minősül.

jugoszláv részről daniel rezsek, a horvát szocialista köztársaság városépítési és környezetfejlesztési bizottságának elnöke, a jugoszláv delegáció vezetője is hasonlóan értékelte az együttműködést. külön felhívta a figyelmet, hogy a további közös erőfeszítésekkel nem csak a meglévő értékek védelmére, hanem a vizek minél sokoldalubb hasznosítására kell törekedni, így egyebek között energia termelésére is.

a magyar-jugoszláv vizgádzalkodási bizottság öt napos ülészsakán foglalkozik a duna, a tiszta, a dráva és a mura szabályozásával, árvízvédelmével, a barcs-djurdjevác vízlépcsőrendszer megvalósításának előkészítésével, a folyók vízminőség-védelmével.

az ülészsak november 26-án, jegyzőkönyv aláírásával zárul.
/mti/

1920
37

- 25 -

bb. 41. országos fodrászkongresszus - újabb frizuraváltozatok

t/sb/jk/gw bam

1980. november 22.

az öltözködés divatjához és az egyéniséghez illő, harmonikus hajviseletet, újabb frizura-és kozmetikai sminkváltozatokat ajánljanak vendégeinknek a szakemberek - fogalmazta meg legfontosabb mondanivalójaként a ii. országos fodrászkongresszus, amelyet szombaton rendezett a duna intercontinental szállóban a magyar fodrász-kozmetikus egyesület. e mondanivaló jegyében, a magyar divat intézet és az okisz labor téli-tavaszi divatbemutatójával kezdődött a kongresszuson részt vevő csaknem 800 fodrász szakmai programja. az előadók a fejbőr és a haj rendellenességeinek kezelésén, ápolásán túl kitértek a vendégfogadás lélektanára is, tehát annak hangsúlyozására, hogy a kiszolgálás kellő udvariassággal, szivélyességgel is párosuljon.

a legnagyobb érdeklődés az ideai fodrászválogatott tagjaiknak, edzőinek divatfrizura-készítési technikai bemutatóját kísérte. eszerint a női fodrászmesterek ajánlata a hosszú és félhosszu hajú hölgyeknek a charlie angyalai című filmből ismert hajviselet, amelyhez az öltözködésnek, az egyéniségnek és az alkalomnak megfelelően oldalra vagy előre tűzött kis konttyal, s annak gyöngy, strassz- vagy szalagdiszítésével sokféleképpen változatható. a rövid haját kedvelőknek az ugynevezett „tépett, hatású változatokat kínálják. hajszinben a természetes hatást keltők s főként a vörös és a szőke árnyalatai divatosak. a férfi fodrászok szerint már nem divat a hosszú haj. az új frizurák nem takarják a fület, ám előtérbe került a hullámosítás dauerral és sütővassal egyaránt, de továbbra is divatos marad a sportos rövid haj.

a duna intercontinental szállóban vasárnap a kozmetikusok országos kongresszusával folytatják a szakmai tapasztalatcserét.

/mti/

- . -

bb. 42. a munkásosztály és az értelmiség közeledése - befejeződött a szocialista ország kutatóinak salgótarjáni munkaértekezlete.

csiz/gw st

1980. november 22.

a munkásosztály és az értelmiség közeledése témakörben nemzetközi szociológiai kutatás folyik hét szocialista ország - bulgária, lengyelország, magyarország, az ndk, románia és a szovjetunió - tudományos akadémiáinak együttműködése keretében. az empirikus kutatás első eredményeit ezen a héten salgótarjában munkaértekezleten vitatták meg. a tanácskozás befejeztével szombaton manfred lötsch, a német szocialista egységpárt társadalomtudományi akadémiajának osztályvezetője, a témabizottság nemzetközi koordinátora nyilatkozott az mti munkatársának.

/folyt. köv./
17.23/gw

- 26 - *Feselszlovákia*

17.50
3P

bb. 42. /a munkásosztály... folyt./gw

- a téma nemzetközi kutatása - mondotta manfred lötsch - tudományos és politikai szempontból egyaránt fontos. a társadalmi struktúra fejlődési folyamata bonyolultabbnak bizonyult, mint ahogyan korábban elképzeltük. kiderült, hogy a szocializmusban az egyenlőség kialakulása mellett ujratermelőnek bizonyos egyenlőtlenségek is. e folyamatok megismerése iránt érthetően nagy az érdeklődés valamennyi szocialista országban. pontos képet szeretnének kapni arról, hogy a társadalmi élet mely területén találkoztunk a legfontosabb egyenlőtlenségekkel, és milyen összefüggések vannak közöttük. a társadalmi egyenlőtlenségek ugyanis a legritkább esetben mérséklődnek, tűnnek el maguktól, sőt a spontán folyamatok inkább az egyenlőtlenségek továbbélésének, elmélyülésének kedveznek. az egyenlőtlenségek csökkentéséhez, megszüntetéséhez többnyire konkrét programok végrehajtására, intézkedésekre van szükség.

- ez a közös kutatás új lépcsőfoka a szocialista országok tudományos - ezen belül szociológiai - együttműködésének. most először történik meg, hogy a hét szocialista ország kutatói azonos témában, ugyanazon kérdőíves módszerrel, a válaszok számítógépes összesítésével hajtanak végre egy rendkívül összetett vizsgálatot. a mostani salgótarjáni tanácskozáson - az előző tíz előkészítő jellegű megbeszélés után - már az első vizsgálati eredményekről tárgyaltunk. az eddigi kutatás során pontos és széles körű ismereteket szereztünk a hét szocialista ország munkásosztályának és értelmiségének munkakörülményeiről, anyagi helyzetéről, lakásviszonyairól, fogyasztási színvonaláról, az általános és a szak-képzettségi szintjéről, a fizikai és a szellemi munka jellegzetességeiről, másrészt a munkásság és az értelmiség társadalmi mobilitásáról, de például a szabadidő eltöltésével, a kulturális aktivitással összefüggő jellegzetes vonásokról is. az elkövetkező időszakban elkészülnek a végleges kutatási jelentések, amelyek majd kellőképpen megvilágítják az egyes országok sajátosságait és a kutatásban résztvevő országokra általánosítható összefüggéseket.

- az első vizsgálati eredmények szerint a fizikai és a szellemi munka, s ezzel párhuzamosan a munkásosztály és az értelmiség közötti társadalmi különbségek továbbra is jelentősek. az empirikus kutatások azt is nyilvánvalóvá tették, hogy e különbségek mérséklése, majd megszüntetése még sok jövőző nemzetközi feladata. a kutatás eredménye végső fokon tehát - argumentum az utópizmus-sal szemben. /mti/

17-35/gw

- . -
- 27 -

17.50
3P

bb. 43. klubvezetők találkozója a budapesti művelődési központban

t/kj/gw st

1980. november 22.

a klubvezetők és klubtagok öntevékenységre, aktivitására, kezdeményező képességére alapozott foglalkozások bemutatásával egybekötött kétnapos eszmecsere kezdődött szombaton a budapesti művelődési központban. a kelenföldi lakótelep másfél éves, korszerű közművelődési intézményében a fővárosban működő klubok vezetői, illetve képviselői kötetlen beszélgetést folytattak arról: miként tudnak megfelelő szórakozást nyújtani a művelődési házakban, intézményeknél, tanintézetekben megalakított különféle profilú klubok. a megbeszélés első napján ismertették módszereiket az évek óta sikeresen tevékenykedő kis közösségek - mint például a fővároszerte ismert kassák klub, a steinmetz gimnázium és a ganz-márvag ifjusági klubja - képviselői. mint az az eszmecsere elmondta a legtöbb helyen az ugynevezett táncházak vonzzák a fiatalokat, de népszerűek a hasznos foglalkozások is, amelyekben egy-egy kevéssé ismert szakma titkait ismerhetik meg az érdeklődők; a klubokban adnak találkozót egymásnak azok is, akik különböző gyűjtőszervedélynél hódolnak. a klubéletben azonban az a legfontosabb, hogy a hetenként rendszeresen, egy-két alkalommal megrendezett foglalkozásokon közösségre találjanak a fiatalok.

a budapesti klubtalálkozó alkalmából kézműves műhelyeket rendeznek be a bmk-ban. a két napos program során a mintegy másfél száz vendég megismerkedhet a szövő, a gyöngyfűző, a játék-készítő, a népi hangszer-készítő, a kosárfonó mesterség feltélyaival, sőt hét iparművész szakmai irányításával képességüket is próbára tehetik a vállalkozó kedvű klubosok. /mti/

bb. 44. szóbeli emléktáblát lepleztek le anaracson

kal/gw st

1980. november 22.

szóbeli emléktáblát lepleztek meg szombaton szülőfalujában, a szabolicszátmár megyei anaracson a szülőházának falán elhelyezett emléktábla leplezésével.

szóbeli emléktáblát lepleztek meg szombaton szülőfalujában, a szabolicszátmár megyei anaracson a szülőházának falán elhelyezett emléktábla leplezésével.

szóbeli emléktáblát lepleztek meg szombaton szülőfalujában, a szabolicszátmár megyei anaracson a szülőházának falán elhelyezett emléktábla leplezésével.

szóbeli emléktáblát lepleztek meg szombaton szülőfalujában, a szabolicszátmár megyei anaracson a szülőházának falán elhelyezett emléktábla leplezésével.

1947-ben 94 éves korában hunyt el szülőfalujában anaracson.

/mti/
18.04/gw

- 28 -

1820
SP

bb. 45. felhasználható: 19 órától!

debrecenben vendégszerepelt a holland nemzeti balett

tár/gw st

1980. november 22.

a hazánkban vendégszereplő holland nemzeti balett szombaton a debreceni kölcsény ferenc művelődési központ színháztermében lépett fel. az együttes a richard strauss: négy utolsó dal című kompozíciójára alkotott balettet, a lully, philidor és coöperin műveiből összeállított muzsikára készült pyrrhusi táncok című balettet és a beethoven adagiojára írt táncjátékot mutatatta be debrecenben. /mti/

bb. 46. felhasználható: 19 órától!

a hazafias népfront szegedi küldöttértekezlete

dén/gw st

1980. november 22.

szeged megyei város népfront aktivistái szombaton tartották meg a hazafias népfront hetedik kongresszusát előkészítő küldöttgyűlésüket a bartók béla művelődési központ nagytermében.

a népfront szegedi bizottságának az elmúlt években végzett munkáját ismertető beszámoló és a vita tanúsította a népfront aktivisták növekvő közéleti tevékenységét. a többi között elmondták a tanácskozáson, hogy a városban élő több mint tízezer értelmiségi közül egyre többen kapcsolódnak be a népfront munkájába. a népfront a párt és tanácsai szervekkel együttműködve a városban megteremtette a lakóterületek tanácskozási központjait. ezeken a demokratikus fórumokon a városfejlesztés időszaki kérdéseinek a különféle tanácsrendelők tervezetében megvitatásában az elmúlt öt év során mintegy 15.000 ember vett részt. így a végső döntések meghozatalakor érvényesíthették a lakosság sok hasznos javaslatát. a város fejlesztéséért és szépítéséért az ötödik öt éves terv első négy évében kétszáz millió forint értékű társadalmi munkát végzett a lakosság, az előző öt éves terv egész időszakában elvégzett társadalmi munka értékének a kétszerese.

a küldöttértekezlet újjáválasztotta a hazafias népfront szegedi bizottságát, amelynek elnökévé ismét dr. berencsi györgyöt, a szegedi orvostudományi egyetem professzorát, titkárává pedig kulcsárné kiss piroskát választották meg. megválasztották a küldöttéket a népfront csongrád megyei küldöttértekezletére is. /mti/

1820
SP

- 29 -

bb. 47. az mszmp küldöttségének látogatása az nszk-ban

jk/gw st

1980. november 22.

a német kommunista párt meghívására november 17-22. között látogatást tett az nszk-ban az mszmp küldöttsége, élén kornidesz mihályal, az mszmp kb tudományos, közoktatási és kulturális osztályának vezetőjével. a küldöttség tanulmányozta a német kommunista pártnak a tudományos dolgozók körében és a felsőoktatási intézményekben folytatott tevékenységét. az mszmp képviselőivel megbeszélést folytatott hermann gautier, az nkp alelnöke és karl-heinz schröder, a párt elnökségének és titkárságának tagja. /mti/

bb. 48. két férfi sakkban - bemutató a vidám színpadon

t/ár/ve/gw st

1980. november 22.

miroslav hornicek két férfi sakkban című zenés komédiáját mutatták be szombaton este a vidám színpadon. a cseh szerző klasszikus olasz vígjátékok világát idézi művében: a xviii. századi itáliai környezetben játszódó történet két zsoldostiszt groteszk, mulatságos kalandjairól szól. ám az író a felszabadult komédiázás ürügyén a háborúról és békéről, a szerelemről és az emberi kapcsolatokról szóló gondolatait is elmondja a nézőknek.

a vígjátékot - amelyhez bágya andrás zenét, g. dénes györgy pedig verseket írt - kalmár tibor állította színpadra. a főbb szerepeket zana józsef, verebély iván, szabó tünde, rátonyi hajnal és berényi ottó alakította. /mti/

bb. 49. időjárásjelentés

ve/gw st

1980. november 22.

a meteorológiai intézet jelenti november 22-én, szombaton 19 órakor:

párás, ködös idő

várható időjárás vasárnap estig:

változóan felhős, párás, néhány helyen tartósan ködös idő lesz, eső nem valószínű. a változó irányú szél mérsékelt marad. a hőmérséklet holnap kora délután általában 10, a tartósan ködös helyeken 5 fok körül várható. /mti/

19.11/gw

1920
3P

bb. 50. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14.00 órától zárásig

gw st

1980. november 22.

28. szombati munka földeken
29. nemzetközi szállodai szobafoglalási szervezet vezetőinek ülése.
30. kopt művészet.
31. emléktábla hevesi gyulának
32. lottónyeremények
33. korszerűsítik a fogtechnikai laboratóriumokat
34. üdvözlő távirat.
35. színház az iskolában
36. végetért a könyvaukción
37. marjai józsef moszkvába utazott
38. hazaérkezett trehón ferenc
39. a gyermekszínház igazgatósága közli
40. megnyílt pécsen a magyar-jugoszláv vizsgad. bizottság xxv. ülése.
41. országos fodrászkongresszus
42. a munkásosztály és az értelmiség közelekedése
43. klubvezetők találkozója
44. czóbel minka emléktábla leleplezése
45. a holland nemzeti balett vendégszereplése
46. a hazafias népfront szegedi küldötttertekezlete
47. az mszmp küldöttségének látogatása az nszk-ban
48. bemutató a vidám színpadon
49. időjárásjelentés
50. hírjegyzék

/mti/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztették: bacsoni lászló, baumann lászló, kis tamás

v é g e

19.47/gw

- 31 -

20.3P

00.008/x

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1980. november 23. vasárnap

bb.1. egzotikus másodvirágzás - újból nyílnak a tigrisfoltos orchideák

tób/bam/zsu st

1980. november 23.

a tigrisfoltos orchideák a szegedi józsef attila tudományegyetem fűvészkertjének ritkaságai. mindig nyáron virágoznak. az idén is júniusban bontogatták nagy, barnapettyes szirmaikat, s kellemes illatot árasztottak a környéken.

az ősz beköszöntével védett helyre, az üvegház előcsarnokába vitték a trópusi növényeket, amelyek most újból nyílnak. a másodvirágzás valószínűleg azzal magyarázható, hogy a szegedi fűvészkertben télen és nyáron egyaránt optimális körülmények között - nagyon párás, de nem túlzottan meleg környezetben - tudják tartani a mexikóban honos orchideák magyarországi példányait. /mti/

-.-

09.20/zsu

-1-

11⁰⁰
[Handwritten signature]